

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 304/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Ing. Zuzanou Kvakovou, J. M. Geromettu 146/1, Žilina, ktorou namieta porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21 Scud 53/2014 z 11. marca 2015 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžso 29/2015 z 25. mája 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) 21 Scud 53/2014 z 11. marca 2015 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžso 29/2015 z 25. mája 2016 (ďalej aj „napadnuté rozsudky“).

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobkyne účastníčkou konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava (ďalej len „správny orgán druhého stupňa“ alebo „žalovaný“)

sp. zn. 24711-2/2014-BA z 5. marca 2014, ktorým na základe odvolania sťažovateľky potvrdila výrok rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Čadca (ďalej len „správny orgán prvého stupňa“) sp. zn. 46859-1/2013-CA zo 14. októbra 2013, ktorým určila, že sťažovateľke „nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi [REDACTED] od 01. marca 2012 do 30. apríla 2013 podľa slovenskej legislatívy...“. Krajský súd žalobu sťažovateľky napadnutým rozsudkom zamietol ako nedôvodnú podľa v tom čase platného a účinného § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Na základe odvolania sťažovateľky najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1 OSP.

Z odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa vyplýva, že kontrolný zamestnanec Sociálnej poisťovne pobočka Čadca vykonal kontrolu v sídle zamestnávateľa zameranú na overenie reálneho výkonu činností jeho zamestnancov. V čase vykonania kontroly 26. februára 2013 nezistili prítomnosť žiadneho zamestnanca, taktiež nebol prítomný žiaden z konateľov spoločnosti a nebola zaznamenaná ani prítomnosť vlastníkov spoločnosti. Podľa vyjadrenia svedka v mieste sídla zamestnávateľa 26. februára 2013 sa v sídle spoločnosti nenachádzal žiaden zamestnanec a ani konateľ spoločnosti. Na základe výsledkov kontroly nebolo preukázané, že sťažovateľka reálne vykonáva činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky, a preto nemôže podliehať slovenským právnym predpisom. Správny orgán z toho dôvodu konštatoval, že sťažovateľke nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi [REDACTED]

V odvolaní proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľka namietala nesprávne použitie čl. 11 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“) a spochybňovanie pracovnej zmluvy. Vykonané kontroly podľa názoru sťažovateľky preukázali, že zamestnávateľ má všetky dokumenty týkajúce

sa pracovníkov a ich práce. Ďalej tiež namietala, že práca, ktorú vykonávala, nemá marginálny charakter.

Správny orgán druhého stupňa potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie ako vecne správne argumentujúc tým, že v rámci kooperácie systémov sociálneho zabezpečenia bola Sociálnej poisťovni doručená *„informácia poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS Varšava, že v posledných rokoch vznikli firmy, ktoré sprostredkovávajú pre poľských samostatných podnikateľov zamestnanie na úväzok v iných členských štátoch. V mnohých prípadoch cieľom tejto činnosti nie je výkon zamestnania na pracovnú zmluvu mimo hraníc Poľskej republiky, ale vyhýbanie sa plateniu odvodov na sociálne zabezpečenie ZUS z podnikateľskej činnosti, ktorú vykonávajú v Poľskej republike.“*. Vychádzajúc z uvedeného, sociálna poisťovňa ako príslušný orgán posudzovala vznik poistného vzťahu a vykonala kontrolu reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky, pričom v rámci opakovanej kontroly vykonanej 5. marca 2013 v sídle tvrdeného zamestnávateľa sa nachádzal konateľ spoločnosti, ako aj doklady zamestnávateľa. Pracovné zmluvy boli so zamestnancami uzatvorené do 28. júna 2012 na 4 hodiny mesačne, po tomto dátume na 10 hodín mesačne. Všetci zamestnanci dotknutej spoločnosti mali roznášať letáky na požiadanie poľských firiem po rôznych mestách na území Slovenskej republiky. Zamestnávateľ im mal zadávať prácu telefonicky, e-mailom alebo prostredníctvom pošty. Správny orgán ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že *„na základe kontroly sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov zamestnávateľa na území Slovenskej republiky, ani splnenie podmienok na určenie miesta podnikania. Zamestnávateľ síce predložil formálne doklady, ako sú pracovná zmluva, mzdový list, výplatné pásky a evidencia dochádzky, nepredložil však doklady preukazujúce reálny výkon práce zamestnanca na určenom mieste v určený deň, napr. vyúčtovanie cestovných nákladov alebo cestovné príkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že zamestnanec vykonával prácu na určenom mieste. Firemné pečiatky slovenských podnikov, resp. Vizitky dokazujú existenciu podnikateľských subjektov v mieste, kde mal zamestnanec účastníka konania, podľa ním predložených Štvrťročných správ o vykonaní prác, vykonávať činnosť, avšak tieto doklady je možné na účely preverenia predmetu kontroly považovať za nedostatočné.“*

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že „v posudzovanej veci žalobca vykonáva SZČO v Poľskej republike (čo v konaní nebolo sporné), z vykonaného dokazovania v správnom konaní nebolo preukázané, že by reálne, fakticky žalobca vykonával činnosť zamestnanca u zamestnávateľa [REDAKOVANÉ] ktorého miesto podnikania resp. sídlo bolo na území SR...

...podľa názoru krajského súdu, žalobca nepreukázal konkrétne vykonávanie prác podľa pracovnej zmluvy na základe ktorej mal vykonať práce promotéra služieb a produktov poskytovaných zamestnávateľom alebo klientmi zamestnávateľa. Promotér (z anglického promotion - podpora, propagácia značiek, výrobkov, akcií a ďalších) je osoba, ktorej úlohou je zviditeľniť určitý produkt, značku alebo službu a učiniť ich pre zákazníkov atraktívnejšie a viditeľnejšie, často má podporiť ich predaj a v neposlednej rade zvýšiť prestíž a všeobecné povedomie o samotnej značke či už výrobku alebo služby. Práca zamestnanca bola definovaná v pracovnej zmluve ako kontakt s potencionálnymi klientami zamestnávateľa a jeho klientov, prezentácia a propagácia činnosti zamestnávateľa a jeho klientov, zabezpečenie písomných študijných podkladov, materiálov a technického vybavenia pre realizáciu a priebeh internetových školení. Úlohou promotéra nemôže byť len fyzické odovzdávanie vizitiek resp. letákov rôznych firiem, bez ďalšieho. Ani predložené doklady v konaní pred súdom nepreukázali realizáciu pracovnej náplne obsiahnutej v pracovnej zmluve, ktorú mal žalobca vykonávať od 1.3.2012 na území SR.

Krajský súd dospel k záveru, že neboli splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu základného nariadenia - čl. 13 (3), nakoľko nebol preukázaný reálny súbeh činností žalobcu ako SZČO na území Poľskej republiky a zamestnanca na území SR, keď nebolo preukázané, že žalobca vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch tak, ako predpokladá čl. 13 (3) základného nariadenia. Uvedené ustanovenia základného nariadenia predpokladajú skutočný, existujúci súbeh dvoch činností (zamestnanie a SZČO vykonávané v odlišných členských štátoch), len táto skutočnosť môže zakladať postup podľa základného nariadenia (čl. 13 (3)) a aplikáciu uplatniteľných právnych predpisov príslušného členského štátu (hlava II čl. 16 vykonávacieho nariadenia).

Tak žalobca ako aj jeho zamestnávateľ, ktorí boli účastníkmi správneho konania, ktorým sa doručovali napadnuté rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho

orgánu, v konaní neunesli dôkazné bremeno a neprodukovali dôkazy, ktoré by spochybnili závery žalovaného a prvostupňového správneho orgánu, závery správy o kontrole, ktorá bola jedným z podkladov pre rozhodnutie žalovaného. Dôkazy, ktoré žalobca produkoval v žalobe a aj v správnom konaní nepreukazujú skutočnosť, že by reálne, v súlade s dohodnutými pracovnými podmienkami, pre označeného zamestnávateľa od 1.3.2012 žalobca prácu reálne vykonával.

Potom záver prvostupňového správneho orgánu a žalovaného, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy, je súladný so zákonom, nakoľko § 20 zákona č. 461/2003 Z.z. ako zákonnú podmienku vzniku povinného poistenia predpokladá existenciu statusu žalobkyne ako zamestnanca v pracovnom pomere. Takýto záver nie je v rozpore so skutočnosťou, že žalobkyňi bol vydaný registračný list - prihláška FO do Sociálnej poisťovne, v ktorej bola označená identifikačnými údajmi a bol označený aj jej zamestnávateľ [REDAKOVANÉ]. Podanie a registrácia prihlášky však nie je dôkazom o skutočnom (reálnom) vzniku pracovného pomeru žalobkyne u zamestnávateľa.

Tento záver vyplýva aj z ustanovení § 15 ods. 1 písm. a), § 19 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z.z., ktoré upravujú podmienky dôchodkového poistenia, poistenia v nezamestnanosti a povinného nemocenského poistenia, ktorých zákonným predpokladom pre priznanie je existencia statusu zamestnanca, ktorý žalobkyňa v konaní nepreukázala.

Žalobca v správnom konaní, ani dôkazmi, ktoré pripojil k podanej žalobe nepreukázal, že od uzavretia pracovnej zmluvy dna 01.03.2012 vykonával u označeného zamestnávateľa konkrétny dojednaný druh práce - promotéra služieb a produktov poskytovaných zamestnávateľom alebo klientmi zamestnávateľa. Neuviedol skutkové tvrdenia a relevantné dôkazy, ktorými by skutočný rozsah konkrétnych prác za konkrétne obdobie od 01.03.2012, preukázal. Preto krajský súd konštatuje, že žalobca v konaní bol povinný uniesť bremeno tvrdení a dôkazné bremeno a bol spôsobilý vymedzením skutkových tvrdení a dôkazmi preukázať, aký konkrétny rozsah prác od 01.03.2012 pre zamestnávateľa v súlade s dohodnutým druhom práce podľa pracovnej zmluvy vykonával. Preto neobstojí tvrdenie žalobcu v podanej žalobe, že je poškodený na svojich právach. Žalobca mohol skutkovým vymedzením uviesť, ktoré konkrétne práce od uzavretia pracovnej zmluvy pre

zamestnávateľa vykonával, v ktorých firmách, aké konkrétne produkty, služby prezentoval, propagoval, s ktorými osobami jednal a pod., ktoré by rozsah ním vykonaných prác pre zamestnávateľa, potvrdili.

Keďže bolo preukázané, že žalobca vykonáva samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte - v Poľskej republike a nevykonáva činnosť zamestnanca u zamestnávateľa s miestom podnikania na území SR, podlieha výlučne právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva samostatne zárobkovú činnosť (čl. 11 (3) základného nariadenia). Krajský súd konštatuje, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu čl. 13 (3) vo väzbe na čl. 11 (1) prvá veta základného nariadenia, nakoľko nebol preukázaný reálny súbeh vykonávania činnosti žalobcu ako zamestnanca a SZČO v dvoch členských štátoch.“.

V odvolaní proti rozsudku krajského súdu (vychádzajúc z obsahu rozsudku najvyššieho súdu, pozn.) sťažovateľka zopakovala svoje výhrady proti postupu a záverom správnych orgánov, ako aj krajského súdu. Najvyšší súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolacie námietky sťažovateľky nie sú dôvodné a, súc viazaný rozsahom žalobných námietok, stotožnil sa so skutkovými zisteniami a právnymi závermi krajského súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta predovšetkým vo všeobecnosti arbitrárnosť a nedostatok odôvodnenia napadnutých rozsudkov krajského súdu a najvyššieho súdu. V tejto súvislosti uvádza, že vo veci konajúce súdy sa nevysporiadali so záznamom «č. 34103-2/2013-CA zo dňa 07.03.2013 o vykonaní zameranej na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky, ktorého súčasťou ako príloha je „Správa o kontrole“ (ďalej len „Záznam“)), ktorý má v nadväznosti na znenie § 245 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov platnom v rozhodnom čase podľa názoru sťažovateľky preukazovať skutočnosť, že sa nezistilo porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov alebo interných predpisov, lebo iba v tom prípade sa vypracúva záznam o kontrole, ktorého súčasťou bola aj správa o kontrole. Sťažovateľka namieta nezákonnosť dôkazu, ktorý nemohol slúžiť ako základ rozhodnutia správnych orgánov, keďže preukazoval opak a to, že k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov nedošlo.

Ďalšou jej námietkou je, že záver vo veci konajúcich správnych orgánov a následne aj všeobecných súdov, že nebol preukázaný reálny výkon práce sťažovateľky ako zamestnanca na území Slovenskej republiky je arbitrárny, pretože neexistuje dôkaz „preukazujúci, resp. vyvracajúci reálny výkon činnosti sťažovateľky“.

Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie vyslovil nálezom porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy napadnutými rozsudkami krajského súdu a najvyššieho súdu, napadnuté rozsudky zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie krajskému súdu. Sťažovateľka sa taktiež domáha priznania náhrady trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok krajského súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označený napadnutý rozsudok krajského súdu, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania najvyšší súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľke ochranu jej práv.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, ústavný súd považuje ešte pred rámcovým preskúmaním námietok sťažovateľky za žiaduce poukázať na skutočnosť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré

ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Zároveň ústavný súd pripomína, že správne súdnictvo je vo všeobecnosti špecifickým druhom súdneho konania, ktoré je ovládané koncentračnou zásadou. Podstata koncentračnej zásady spočíva v tom, že vecné námietky, ktoré neboli uplatnené v odvolacom konaní pred príslušným správnym orgánom druhého stupňa, nemožno úspešne uplatňovať po prvýkrát v konaní o žalobe proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, keďže v opačnom prípade by došlo k nežiaducemu zasahovaniu súdnej moci do kompetencií moci výkonnej, resp. k nahrádzaniu činnosti správnych orgánov. Zároveň je koncentračná zásada obsiahnutá aj v § 250h ods. 1 OSP, podľa ktorého nemožno rozširovať okruh žalobných námietok po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej na podanie žaloby.

Na základe uvedeného ústavný súd zastáva názor, že rozsah prieskumu správnych súdov bol jednoznačne ustanovený rozsahom tých žalobných námietok, ktoré sťažovateľka už predtým uplatnila v konaní pred správnymi orgánmi. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že z odôvodnenia druhostupňového správneho orgánu nevyplýva, že sťažovateľka v konaní pred druhostupňovým správnym orgánom uplatnila námietku týkajúcu sa záznamu ako dôkazu o tom, že nedošlo k porušeniu všeobecných právnych predpisov, respektíve, že by poukazovala na nezákonnosť tohto dôkazu, z ktorého správny orgán vychádzal. Takisto to nevyplýva ani z odôvodnení napadnutých rozsudkov, že by sťažovateľka takúto námietku uplatnila v napadnutých konaniach pred všeobecným súdmi. Sťažovateľka ani v konaní pred ústavným súdom nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by

preukazoval opak, preto ústavný súd konštatuje, že táto námietka sťažovateľky je neprípustná, pretože prvýkrát bola uplatnená až v konaní pred ústavným súdom.

Zároveň ústavný súd považuje za vhodné pripomenúť, že predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sú individuálne správne akty vydané správnymi orgánmi, ktorými sa zakladajú, menia alebo rušia subjektívne práva fyzických alebo právnických osôb. V posudzovanej veci sťažovateľky správne orgány rozhodli o tom, že sťažovateľke nevzniklo povinné verejnoprávne poistenie v Slovenskej republike, vzniklo jej však v Poľskej republike. Z tohto dôvodu je sporné, či vôbec došlo k ukráteniu subjektívnych práv sťažovateľky, ktoré je nevyhnutným materiálnym predpokladom úspechu v konaní o správnej žalobe, keďže jej boli zachované v zásade všetky jej práva v rámci sociálneho zabezpečenia, ktoré požíva v Poľskej republike, a to aj v rozsahu, ktorý pokrýva pracovné činnosti vykonávané na území Slovenskej republiky (pozri čl. 13 ods. 5 základného nariadenia) (m. m. II. ÚS 889/2016).

K námietke arbitrárnosti odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu v súvislosti s postupom pri určení právnych predpisov, ktoré sa na vec sťažovateľky mali uplatniť, ústavný súd akcentuje, že už z odôvodnenia rozsudku krajského súdu (ktoré je potrebné vnímať spolu s rozhodnutím najvyššieho súdu ako jeden ucelený náhľad na právnu vec sťažovateľky, pozn.) zrozumiteľne vyplýva, že základným predpokladom aplikácie sťažovateľkou navrhovaných ustanovení predpisov Európskej únie bolo v prvom rade preukázať, že sťažovateľka reálne vykonávala činnosť zamestnanca na území Slovenskej republiky. Ako to zo zistení správnych orgánov a dôkazov produkovaných v konaní vyplynulo, zamestnávateľ sťažovateľky a ani samotná sťažovateľka nepredložili žiaden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval sťažovateľkou tvrdený reálny výkon práce na území Slovenskej republiky. Vychádzajúc z uvedeného a skutočností preukázaných v správnom konaní počas realizovaných kontrol a ostatných podkladov, je záver najvyššieho súdu o tom, že z dôvodu nepreukázania reálneho výkonu činnosti zamestnanca na území Slovenskej republiky jej nevzniklo povinné *nemocenské poistenie*, *povinné dôchodkové poistenie*

a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi [REDACTED], podľa slovenskej legislatívy logický a ústavne akceptovateľný.

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Vzhľadom na uvedené úvahy argumentácia najvyššieho súdu (ani krajského súdu) nevykazuje znaky procesného excesu, ktorý by bol z ústavného hľadiska neakceptovateľný. Ústavný súd preto nemá dôvod do napadnutého rozsudku najvyššieho súdu svojím rozhodnutím zasahovať, pretože podľa jeho názoru medzi jeho obsahom a obsahom základných práv garantovaných čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť,

na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 2 ods. 2 ústavy ústavný súd zdôrazňuje, že ide o ustanovenie ústavy, ktoré neobsahuje konkrétnu garanciu základného práva alebo slobody, ale vyjadruje všeobecný ústavný princíp vzťahujúci sa na konanie orgánov verejnej moci. Jeho aplikácia je v konaní o sťažnosti viazaná na vyslovenie porušenia individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľky, t. j. ústavný súd by mohol prípadne vysloviť jeho porušenie len v spojení s porušením niektorého základného práva alebo slobody garantovaného ústavou, príp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, nemohlo napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu dôjsť ani k porušeniu čl. 2 ods. 2 ústavy.

Obdobne čl. 7 ods. 2 ústavy ustanovuje princíp prednosti práva Európskej únie pred vnútroštátnym právnym systémom. Vyslovenie porušenia čl. 7 ods. 2 ústavy prichádza do úvahy len v spojitosti s vyslovením porušenia subjektívneho základného práva sťažovateľky, teda v okolnostiach posudzovanej veci základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy. Možnosť porušenia týchto základných práv však ústavným súdom nebola zistená, preto je potrebné vyhodnotiť aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie čl. 7 ods. 2 ústavy ako zjavne neopodstatnenú.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojich označených práv, napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ostatnými v nej uplatnenými návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2017